

ČESKÁ REPUBLIKA

ROZSUDEK

JMÉNEM REPUBLIKY

Krajský soud v Ostravě rozhodl samosoudcem JUDr. Daniele Spratkem, Ph.D., ve věci

žalobce: **M. C.**
zastoupený advokátkou Mgr. Evou Foltýnovou
sídlem Školská 694/32, 110 00 Praha 1

proti
žalovanému: **Ministerstvo zahraničních věcí**
sídlem Hradčanské nám. 5, 118 00 Praha 1

o žalobě proti rozhodnutí žalovaného č. j. 316623/2019-VO ze dne 30. 12. 2019, ve věci
neudělení krátkodobého víza,

takto:

- I. Žaloba se **zamítá**.
- II. Žádný z účastníků **nemá** právo na náhradu nákladů řízení.

Odůvodnění:

1. Žalobce se žalobou ze dne 27. 2. 2020 domáhal přezkoumání rozhodnutí žalovaného č. j. 316623/2019-VO ze dne 30. 12. 2019, jímž byly posouzeny důvody neudělení víza ze strany Velvyslanectví České republiky v Tunisu dne 26. 6. 2019 žalobci na základě jeho žádosti č. TUNI 2019 06 26 001. Správní orgány žalobci neudělily krátkodobé vízum, neboť dospěly k závěru, že ačkoli se jedná o rodinného příslušníka občana Evropské unie (žalobce je manželem občanky ČR paní M. C.), manželství bylo ze strany žadatele uzavřeno účelově.
2. Žalobce v žalobě uvedl, že v říjnu 2018 uzavřel manželství s M. C. s cílem vybudovat společný život. Dohodli s, že budou žít v České republice, a to s ohledem na děti paní C., z nichž nejmladší L. má X let, a její staré rodiče. Žalobce podal žádost o udělení krátkodobého víza dne 26. 6. 2019, a přestože zákonná lhůta pro vydání víza činí 14 dnů, rozhodnutí bylo žalobci doručeno po téměř 4 měsících. Žalobce následně požádal o nové posouzení důvodů neudělení víza žalovaným, to však konstatovalo soulad rozhodnutí velvyslanectví se zákonem. Žalovaný sám ke stížnosti manželky žalobce uznal pochybení velvyslanectví spočívající v nepřevzetí od žalobce všech příloh k žádosti o nové posouzení důvodů neudělení víza a nevydání žalobci potvrzení o převzetí této žádosti.
3. Pokud se týče důvodů napadeného rozhodnutí, žalobce rozporoval 5 argumentů správních orgánů: a to, že se žalobce s manželkou seznámili přes facebook, že jsou limitováni jazykovou bariérou, že žalobce vykonává pouze sezónní zaměstnání, že manželům není vzájemně známo jejich dosažené vzdělání a že se žalobce dosud neviděl s nezletilým synem své manželky.
4. Žalovaný ve svém vyjádření k žalobě ze dne 3. 4. 2020 navrhl zamítnutí žaloby. Odkázal na obsah napadeného rozhodnutí a vízového spisu s tím, že nepokládá napadené rozhodnutí za nepřezkoumatelné.
5. Žalobce v replice z 5. 5. 2020 zopakoval některé žalobní námitky a rozhojnil k nim argumentaci, sdělil též, že paní C. je od 28. 2. 2020 se žalobcem v Tunisu s ním a jeho rodinou. Dne 26. 10. 2020 požádal žalobce o přednostní projednání věci s ohledem na odloučení obou manželů od srpna 2020, kdy se paní C. vrátila z Tunisu.
6. U jednání dne 8. 2. 2021 strany setrvaly na svých procesních stanoviscích.
7. Krajský soud přezkoumal napadené rozhodnutí, přičemž vycházel ze skutkového a právního stavu, který tu byl v době rozhodování správního orgánu (§ 75 zákona č. 150/2002 Sb., soudní řád správní, ve znění pozdějších předpisů, dále jen „s. ř. s.“), a dospěl k závěru, že žaloba není důvodná.
8. Ze spisového materiálu soud zjistil, že dne 30. 4. 2019 podal žalobce žádost o udělení schengenského víza. Dne 26. června 2019 proběhly na Velvyslanectví ČR v Tunisu pohovory se žalobcem a jeho manželkou; podle protokolů byl pohovor se žalobcem veden v arabštině s překladem do angličtiny a pohovor s jeho manželkou v češtině. Žalobce k výzvě napsal dva a půl řádku v anglickém jazyce ve formě dopisu své manželce. Vízum bylo následně žalobci zamítnuto pro obcházení zákona o pobytu cizinců. Žalobce podal

30. 10. 2019 žádost o nové posouzení důvodů neudělení víza. Komise posuzující případ jednomyslně rozhodla, že rozhodnutí velvyslanectví o neudělení víza je v souladu se zákonem. Manželka žalobce podala na přístup a jednání pracovníků velvyslanectví v Tunisu stížnost ze dne 21. 1. 2019, která byla vyřízena přípisem ze dne 10. 1. 2020. Žalovaný uvedl, že o zamítnutí žádosti žalobce o vízum bylo rozhodnuto v zákonné 60denní lhůtě již 27. 8. 2019, avšak telefonické pokusy o vyrozumění žalobce byly neúspěšné, proto došlo k vyzvednutí rozhodnutí až 21. 10. 2019. Jako důvodná byla vyhodnocena stížnost v nepřevzetí od žadatele všech příloh k žádosti o nové posouzení důvodů neudělení víza a v nevydání žadateli potvrzení o převzetí této žádosti.

9. Podle § 180e odst. 6 zákona č. 326/1999 Sb., o pobytu cizinců na území České republiky a o změně některých zákonů, ve znění účinném ke dni napadeného rozhodnutí (dále jen „ZPC“), Ministerstvo zahraničních věcí mj. posuzuje soulad důvodů neudělení krátkodobého víza, o kterých rozhodl zastupitelský úřad, s důvody stanovenými přímo použitelným právním předpisem Evropské unie. Ministerstvo zahraničních věcí dále posuzuje soulad důvodů zrušení platnosti krátkodobého víza uděleného cizinci, který na území požívá příslušných výsad a imunit, s důvody stanovenými přímo použitelným právním předpisem Evropské unie, a jde-li o rodinného příslušníka občana Evropské unie, s důvody uvedenými v § 20 odst. 5.
10. Podle § 20 odst. 5 písm. e) ZPC cizinci, který žádá o krátkodobé vízum jako rodinný příslušník občana Evropské unie a sám není občanem Evropské unie a hodlá doprovázet občana Evropské unie na území nebo následovat občana Evropské unie, který na území pobývá, se krátkodobé vízum neudělí, jestliže se dopustil obcházení tohoto zákona s cílem získat vízum k pobytu na území, zejména pokud účelově uzavřel manželství nebo jeho účelově prohlášeným souhlasem bylo určeno otcovství.
11. Žalobce předně namítal procesní pochybení na straně správních orgánů. Uvedl, že ačkoli lhůta k rozhodnutí o žádosti činí 14 dnů, rozhodnutí bylo žalobci doručeno po téměř 4 měsících. Žalovaný se bránil, že sice ZPC stanovil lhůtu 14 dnů pro vyřízení žádosti o udělení víza žalobci, avšak nařízení (ES) č. 810/2009 (vízový kodex) umožňovalo tuto lhůtu prodloužit až na 60 dnů. Mezi prvostupňovým orgánem a žalobcem probíhala telefonická komunikace, již však nelze doložit, a proto nelze vyloučit ani pochybení na straně správního orgánu. Poukázal na to, že velvyslanectví v Tunisu a Egyptě čelí největšímu náporu žádostí o víza ze strany mladých mužů, kde je velké riziko účelových sňatků.
12. Pokud se týče lhůty k rozhodnutí v projednávané věci, pak § 169t odst. 1 ZPC stanoví, že o žádosti o udělení krátkodobého víza rodinnému příslušníkovi občana Evropské unie, který sám není občanem Evropské unie, rozhodne zastupitelský úřad ve lhůtě do 14 dnů ode dne podání žádosti. Pokud zastupitelský úřad ve lhůtě do 14 dnů ode dne podání žádosti nerozhodne, zašle žadateli písemnou informaci o prodloužení lhůty a o předpokládaném termínu rozhodnutí. Maximální lhůtu 60 dnů v případě potřeby dalších dokumentů stanoví čl. 23 odst. 3 vízového kodexu.
13. V projednávané věci neplyne ze spisového materiálu ani vyrozumění žalobce ve smyslu § 169t odst. 1 ZPC, ani kdy bylo ve věci rozhodnuto v prvním stupni, ani skutečnost, že by prodlevy v doručování prvostupňového rozhodnutí byly zapříčiněny žalobcem. Soud tak konstatuje v této otázce porušení procesních předpisů o lhůtách k vyřízení žádosti o vízum

ze strany žalobce. Nicméně jedním dechem dodává, že ne každá zjištěná vada řízení je důvodem ke kasačnímu zásahu správního soudu. Správní soudy jsou povolány k ochraně veřejných subjektivních práv žalobců (§ 2 s. ř. s.), nikoli k tomu, aby bděly nad bezvadností řízení před správními orgány. Jinými slovy – ne každá procesní vada způsobuje nezákonnost rozhodnutí ve věci samé. Proto také § 76 odst. 1 písm. c) s. ř. s. umožňuje správnímu soudu zrušit napadené rozhodnutí jen pro podstatné vady řízení, pokud měly za následek nezákonnost samotného přezkoumávaného rozhodnutí. V projednávané věci však zjištěná procesní vada takovýto následek nevyvolala. Námitky žalobce byly věcně – byť opožděně – vypořádány a správní orgány nakonec vzaly v úvahu vše, co žalobce podal. Zákon sám v důsledku nedodržení lhůty nestanoví povinnost žádosti vyhovět či nekonstruuje právní fikci vyhovění apod. Jedná se pouze o lhůty pořádkové. Jak uvedl již Vrchní soud v Praze v rozsudku č. j. 6 A 150/1994-38 ze dne 28. 5. 1996, publ. pod č. SJS 391/1999, *„vadou řízení, pro kterou je třeba rozhodnutí správního orgánu zrušit (...), není nedodržení procesní lhůty, jestliže tato skutečnost žalobce nevyvoloučila z práva na věcné projednání námitek v dalších fázích správního řízení“*.

14. Žalobce v žalobě napadl několik indikativních kritérií, které správní orgány ve věci shledaly. Předně uvedl, že pokud je žalobci vytýkáno, že se s manželkou seznámil on-line přes sociální síť Facebook, pak se nejedná o nic výjimečného, neboť sociální sítě v dnešní době běžně k navazování kontaktů slouží, jak konstatoval i Městský soud v Praze v rozsudku č. j. 7 A 55/2011-63 ze dne 19. 3. 2013. K tomu soud přitaká obraně žalovaného, že jednak seznamování se přes sociální sítě je méně obvyklé v případech dvou osob s výraznějším věkovým rozdílem, rozdílným kulturním pozadím a jazykovou bariérou, jednak se jedná o indikativní kritérium výslovně zmíněné v příloze Sdělení Evropské komise č. 604 z roku 2014 („Příručka pro řešení otázky údajných účelových sňatků mezi občany EU a státními příslušníky třetích zemí v kontextu práva EU o volném pohybu občanů EU“). Soud podotýká, že uvedená skutečnost je pouhou „známkou zneužití“, je jednou z indicií, která sama o sobě nepostačí, ale v kontextu ostatních zjištěných skutečností může sloužit jako relevantní fakt, o nějž se závěr o účelovosti manželství může opřít. K rozsudku Městského soudu, jehož se žalobce dovolával, soud uvádí, že tamní skutkový stav byl takový, že oba snoubenci bezproblémově komunikovali anglicky, zatímco v projednávané věci je mezi manželi určitá komunikační bariéra, byť její míra nebyla zcela uspokojivě v řízení objasněna, jak je rozebráno níže.
15. Žalobce namítal nesprávné posouzení jeho jazykových schopností a nesprávná skutková zjištění v této věci. Tvrdil, že pohovor, který s ním byl veden na velvyslanectví anglicky, s přítomnou tlumočnicí do arabštiny žalobce pouze konzultoval dvě otázky, týkající se věna pro manželku a jeho sportování. Tvrdil dále, že s manželkou bez problému komunikují v angličtině, písemné zprávy probíhají ale v češtině, čímž se žalobce sám učí česky. K uvedenému tvrzení navrhoval vide- či audiozáznam pohovoru, který s ním byl veden. Tento důkaz však nemohl být proveden, neboť dle vyjádření velvyslanectví v Tunisu ze dne 21. 12. 2020 žádný takový záznam již neexistoval. Zjišťování důvodů této neexistence soud považoval za bezpředmětné, proto k nim dokazování neprováděl – jejich zjištění by nemohlo sloužit k objasnění sporné skutkové okolnosti, jíž je míra jazykové bariéry mezi žalobcem a jeho manželkou. Žalovaný poukazoval na to, že dle protokolu o pohovoru se žalobcem, tento byl veden celý v arabštině s tlumočením do angličtiny; žalobce k výzvě, aby napsal dopis své manželce, napsal jen jednu větu s obecným vyznáním

lásky, navíc jazykově nesprávně. Soud ze spisového materiálu zjistil, že osoba, která měla pohovor tlumočit (paní A. T.), je sice v protokole uvedena, avšak tento nepodepsala. Z pohovoru se žalobcem plyne, že tento, když byl dotazován na komunikaci s manželkou, uvedl: „*Mluvíme spolu anglicky a se synem L. pár slov česky. Píšeme si anglicky.*“ K výzvě, aby své tvrzení doložil, uvedl: „*Píšeme si česky, všechno překládáme na google překladači*“, a předložil telefon. Žalobcova manželka uvedla, že spolu komunikují anglicky a po výzvě k doložení této skutečnosti uvedla: „*Píšeme si česky, všechno překládám na google překladači*“. Komunikace v češtině s pomocí google překladače je doložena i snímky telefonu, které doložil žalobce k žalobě. Z uvedeného soud uzavírá, že sice žalovaný uspokojivě nedoložil neschopnost žalobce komunikovat anglicky, nicméně na druhé straně i prokázána komunikace manželů s pomocí google překladače do češtiny nenásvědčuje tomu, že by znalost angličtiny obou manželů byla taková, aby jim umožňovala bezproblémovou a hlubší konverzaci. Charakter strojového překladu do češtiny (gramatická nesprávnost, častá oscilace na hraně srozumitelnosti v případech složitějších výpovědí) neumožňuje výuku českého jazyka právě uvedeným způsobem, jak tvrdí žalobce v žalobě. Soud v dané věci neprováděl další dokazování, neboť dopěl k závěru, že i při připuštění jistého stupně anglickojazyčné komunikace mezi manželi, ostatní indicie postačí pro udržení závěru o účelovosti uzavření manželství ze strany žalobce.

16. Žalobce dále napadal tvrzení žalovaného, že žalobcovo zaměstnání je pouze příležitostné, ale uváděl, že se jedná o stabilní sezónní práci (práce na travnaté instalaci na stadionech a v podniku na zpracování datlí). Žalobce namítá, že poznatky o sociálním a ekonomickém zázemí nejsou vůbec relevantní v případě žádosti o vízum rodinného příslušníka občana EU. S uvedeným tvrzením se soud ve shodě se žalovaným kategoricky neztotožňuje. Zkoumání sociálního a ekonomického zázemí je naopak pro zjišťování možné účelovosti manželství významné, neboť se jím zjišťuje možný motiv osoby, která by jinak byla ekonomickým migrantem.
17. Žalobce dále vznášel námitku proti závěru o vzájemné neznalosti manželů ohledně jejich dosaženého vzdělání. Uvedl, že když manželka uvedla, že žalobce studoval dva roky na vysoké škole, tak tím implicitně uvedla, že má středoškolské vzdělání. K tomu soud uvádí, že v pohovoru ze dne 26. 6. 2019 žalobce uvedl: „*Mám maturitu, mám diplom z umění. Moje žena dva roky na vysoké škole, obor nevím.*“ Manželka žalobce uvedla: „*Mám střední školu s maturitou, střední hotelová škola. Manžel nevím, nevyznám se tu v systému. Manžel nedostudoval vysokou školu v Tunisu.*“ Z uvedeného jsou patrné drobné diskrepance, které pro posouzení věci nejsou významné, ale lze je vzít v potaz v kontextu ostatních zjištěných skutečností.
18. K povaze pohovorů vedených na velvyslanectví v Tunisu soud poznamenává, že podle § 168 ZPC je aplikace části druhé a třetí správního řádu výslovně vyloučena. Zákon o pobytu cizinců namísto toho obsahuje v § 169j a násl. speciální úpravu výpovědí, výslechů a pohovorů. Vzhledem ke specifikům řízení v konzulárních podmínkách pamatuje právní úprava i na méně formální způsoby zjišťování informací od žadatele o vízum úpravou pohovoru a připouští i podání vysvětlení třetí osobou. Protokoly o pohovorech provedených s oběma manžely jsou řádnými podklady správního řízení o žádosti o udělení krátkodobého víza.

19. Žalobce konečně zpochybňoval validitu argumentu, že účelovosti manželství nasvědčuje, že se osobně nesetkal s nezletilým synem své manželky z jejího prvního manželství, kterého má ve společné péči s bývalým manželem. Spekulace o problémovosti soužití považuje za nemístné a poukazuje na telefonický kontakt s dětmi své manželky. K rozsahu kontaktů žalobce s nezletilým synem jeho manželky navrhl žalovaný svědecké výpovědi dětí manželky žalobce a jejího bývalého manžela. Soud k uvedenému dokazování nepřistoupil pro nadbytečnost. Má za to, že uzavření sňatku ve velice krátké době po seznámení v kombinaci s tím, že se žalobce a jeho nevlastní nezletilý syn nesetkali, je dostatečně silným důvodem (ve spojení s ostatními důvody) pro závěr o účelovosti manželství. Ostatně absenci fyzického kontaktu obě strany potvrdily.
20. Soud při této příležitosti zdůrazňuje, že kromě výše uvedených – žalobou rozporovaných – indikativních kritérií napadené rozhodnutí popisuje i některá další, žalobou nezmiňovaná. Jde o již soudem zmíněný krátký časový úsek mezi seznámením se žalobce s jeho manželkou a sňatkem (3 měsíce po kontaktu na Facebooku, měsíc po prvním fyzickém setkání), nepřijetí společného finančního závazku se společnou zodpovědností, žalobce své manželce v rozporu se zvyklostmi své země nedal věno, a zejména skutečnost, že žalobce, který chce podle vlastních slov strávit zbytek života v České republice, o této republice nic neví, kromě toho, že hlavní město Praha je turistickou destinací! K této poslední jmenované zásadní skutečnosti se žaloba nevyjadřuje.
21. Kumulace všech shora uvedených skutečností vede soud k závěru, že úsudek o účelovosti sňatku ze strany žalobce, byl oprávněný.
22. Pokud se týče čestného prohlášení Mgr. N., které bylo soudu předloženo, toto obsahuje pouze obecně formulované subjektivní dojmy švagrové žalobce, které je proto pro skutkové závěry ve věci bez významu. Stejně tak jsou bez významu tvrzení a důkazní návrhy k psychickému stavu manželky žalobce v době navázání známosti se žalobce, neboť napadené rozhodnutí není vystavěno na účelovosti ve vztahu k uzavření manželství z její strany.
23. Pokud se týče tvrzení a důkazů týkajících se soužití žalobce a jeho manželky v roce 2020, těmito se soud nemohl zabývat, neboť dle § 75 odst. 1 s. ř. s. musí soud vycházet ze skutkového stavu, jaký tu byl v době vydání napadeného rozhodnutí. V této souvislosti soud podotýká, že judikatura připouští, že i účelově uzavřené manželství se může vyvinout tak, že ho lze následně považovat za trvalý manželský svazek, jestliže následně začne plnit své funkce (srov. např. rozsudek Krajského soudu v Plzni č. j. 57 A 37/2019-67 ze dne 24. 10. 2019).
24. Z těchto důvodů soud žalobu podle § 78 odst. 7 s. ř. s. zamítnul.
25. Výrok o nákladech řízení je odůvodněn ustanovením § 60 odst. 1 s. ř. s., kdy procesně úspěšnému žalovanému v tomto řízení nevznikly žádné náklady nad rámec jeho běžné úřední činnosti.

Poučení:

Proti tomuto rozsudku **lze** podat kasační stížnost ve lhůtě dvou týdnů od doručení tohoto rozhodnutí k Nejvyššímu správnímu soudu.

Ostrava 8. února 2021

JUDr. Daniel Spratek, Ph.D.
samosoudce